21/09/2019

Ο Καθηγητής Γρηγόριος Λαρεντζάκης για το Ουκρανικό Αυτοκέφαλο

/ Επικαιρότητα

Γρηγορίου Λαρεντζάκη-Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Graz

Ἄρχοντος Μέγα Πρωτονοταρίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

Ἀπάντηση στά θρυλούμενα κατά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῆς ἀμφισβητήσεως τοῦ δικαιώματός του νά παραχωρεῖ τό Αὐτοκέφαλον σέ τοπικήν Ἐκκλησία ἀλλά καί τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος καί τῆς πατριαρχικῆς τιμῆς δίδει ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης Μόσχας Ἀλεξιος Α’ κατά τήν πρώτη ἐπίσκεψη Ρώσσου Πατριάρχου εἰς τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον, ἀπό τήν 23ην μέχρι την 26ην Δεκεμβρίου 1960.

Εἶναι καλόν νά ἐπαναφέρομε στή μνήμη μας τά γενόμενα κατά τήν ἐπίσκεψη ἐκείνη, στηριζόμενοι στήν ἐπίσημη Ἔκθεση τῆς ἁρμόδιας Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ὑποδοχή ἔγινε ἐγκάρδια καί κατά τόν πλέον ἐπίσημο τρόπο. Ὅταν ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἔφθασε στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον ἐτελέσθη στόν Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό Δοξολογία προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας Ἀλεξίου τοῦ Α΄. Χαρακτηριστικόν εἶναι τό γεγονός, ὅτι ὁ Μακαριώτατος χοροστάτησε στό μέσον τοῦ σολέα, διότι ἀρνήθηκε νά ἀνέλθη στόν Πατριαρχικό Θρόνο «διά τιμήν» πρός τόν Οἰκουμενικόν

Πατριάρχην!

Μετά ἔγινε ἡ ἐπίσημη ὑποδοχή τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἀπό τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην Ἀθηναγόρα μέ μεγάλην ἐγκαρδιότητα...

Τήν 25ην Δεκεμβρίου, ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ἐτελέσθη ἡ Θεία Λειτουργία στόν Πατριαρχικό Ναό συλλειτουργούντων τῶν δύο Πατριαρχῶν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα καί τοῦ Πατριάρχου Μόσχας Ἀλεξίου ἄλλων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων καί τῶν μελῶν τῆς ρωσσικῆς Ἀντιπροσωπείας. Στά Δίπτυχα καί στήν Μεγάλη Εἴσοδο ἐμνημόνευσε ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλέξιος μόνον τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχην ὡς «Ἀρχιεπισκόπου καί Πατριάρχου καί Πατρός ἡμῶν».

Μετά τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας, προσφώνησεν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας Ἀλέξιος Α΄τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχην Ἀθηναγόρα. Στήν σημαντική του αὐτή ὁμιλία εἶπε τά ἑξῆς:

«Ἀγαπητέ ἐν Κυρίῳ Ἁγιώτατε Δέσποτα.

Δέξασθε τόν ἡμέτερον χαρμόσυνον καί πλήρη ἀγάπης χαιρετισμόν, ὅν ἀπευθύνω Ὑμῖν ἀπό μέρους τῆς Ρωσσικῆς Ὀρθοδοξου Ἐκκλησίας, ἥτις ἀναπέμπει τάς εὐχάς αὐτῆς ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καί ὑπέρ τῆς Ὑμετέρας Ἁγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Ἡ Ρωσσική Ὀρθόδοξος Ἐκκλησίοὐδέποτε ἐπιλανθάνεται ὅτι πρό χιλίων περίπου ἐτῶν ἐπί τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου ὁ Ρωσσικός Λαός παρέλαβε παρά τοῦ Βυζαντίου τόν μαργαρίτην τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία εὐγνωμόνως μιμνήσκεται τῆς μητρικῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καί τῆς ἱστορικῆς ἡμέρας, ὅτε αὕτη, ὡς Μήτηρ Ἐκκλησία ἐδωρήσατο αυτῇ τό Αὐτοκέφαλον.

Ἐγένετο τοῦτο πρό πεντακοσίων καί πλέον ἐτῶν. Καί μόνον τώρα Πατριάρχης τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἐμῆς Ἀναξιότητος ἐλέῳ Θεοῦ ἔσχε τήν δυνατότητα ἵνα προσωπικῶς ἐπισκεφθῇ τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί ἀναπέμψῃ πρός τόν Θρόνον τοῦ Ὑψίστου κοινάς δεήσεις ὑπέρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καί τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως.

Δεόμεθα ἐκτενῶς τοῦ Κυρίου ὅπως χαρίσηται τῇ Ἁγίᾳ Αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ τήν εὐλογημένην ἑνότητα πρός δόξαν τοῦ Ἁγίου Αὐτοῦ Ὀνόματος καί εἰς ἐκπλήρωσιν

τῆς ἐντολῆς τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης...»

Μετά τήν ὁμιλίαν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξίου ἀπήντησεν ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης Ἀθηναγόρας μέ ἐγκαρδιότητα, ἀλλά ὑπενθυμίζων ἐπίσης καί τά ἱστορικά γεγονότα τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας εἰς Αὐτοκέφαλον καί τῆς παραχωρήσεως εἰς αὐτήν τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος ἀπό μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Μεταξύ ἄλλων εἶπεν ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Ἀθηναγόρας: «...ἀγαλλομένῃ νῦν τῇ καρδίᾳ ὑποδεχόμεθα ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ περιβόλῳ καί προσαγορεύομεν αὐτήν (τήν Ὑμετέραν περιπόθητον καί περισπούδαστον ἡμῖν Μακαριότητα) τόν ἄξιον καί τετιμημένον Προκαθήμενον τῆς πεφιλημένης τῇ καθ' ἡμᾶς Ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ θυγατρός Ἁγιωτάτης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας....

Ἐφ' ᾧ καί κατά τήν εὐλογημένην ταύτην ὥραν, καθ' ἥν τό πρῶτον ἐπισκέπτεται τόν Πανίερον τοῦτον Θρόνον Πατριάρχης Μόσχας καί πάσης Ρωσσίας τό νοερόν ἡμῶν βλέμμα ἡδέως φέρεται πρός τό ἀπώτερον παρελθόν ὅτε ὁ Ρωσσικός Λαός καί οἱ Ἄρχοντες αὐτοῦ ἐν τοῖς ρείθροις τοῦ Βορυσθένους ἐλάμβανον τό Ἱερόν Βάπτισμα παρά χειρῶν ἐντεῦθεν ἀποσταλέντων Ἱερέων, καί πρός ὅλην τήν ἐφεξῆς μακραίωνα ἱστορίαν τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανισμοῦ ἐν Ρωσσίᾳ, καθ' ἥν ἡ ἐκεῖσε Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία ἐνεφάνισεν ἐπάνθησιν ἐν τῇ πίστει καί ἀξιόζηλον ἀκμήν Χριστιανικοῦβίου καί καρποφορίαν πνευματικήν καί καρτερίαν καί δόξαν καί στέφανον, ἀναδείξασα σειράν ὅλην Ὁσίθων, Ὁμολογητῶν καί Μαρτύρων τῆς πίστεως, τιμώντων τό Ἁγιολόγιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Δι' ἅ δή πάντα ταῦτα καί ἐχειραφετήθη ὑπό τοῦ καθ' ἡμάς Ἁγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καί Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καί ἐτιμήθη διά τῆς Πατριαρχικῆς ἀξίας τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς καταλαβόντος τήν ἀμέσως πρώτην μετά τούς παλαιφάτους τῆς Ἀνατολῆς Θρόνους Πατριαρχικήν θέσιν ἐν τῇ αὐτοτελεῖ αὐτῆς ὑπάρξει τηρήσασα μέν τήν ἑνότητα τῆς πίστεως ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης μετά πασῶν τῶν Ἁγίων Ὀρθοδόξων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καί ἰδιαιτέρως μετά τῆς καθ' ἡμᾶς Μητρός Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, κυβερνωμένη δέ νῦν παρά τῆς Ὑμετέρας Θεοστηρίκτου Κορυφῆς ἐν βαθείᾳ συνέσει, πεφωτισμένῃ διανοίᾳ πείρᾳ πολυετεῖ καί ἀκλονήτῳ ἀφοσιώσει ἐν τῇ πίστει....

Εὐλογοῖ καί ἐνισχύοι Κύριος ὁ Θεός τήν Ἱεραρχίαν, τόν Ἱ. Κλῆρον καί τόν εὐσεβῆ Λαόν τῆς Ἁγίας Ὑμῶν Ἐκκλησίας, τόν κυκλοῦντα τόν Θρόνον τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καί συγκροτοῦντα διά τῆς ζέσεως τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καί τῆς ἀγάπης αὐτοῦ τό καύχημα Αὐτῆς.

Εὐχαριστοῦντες ἀπό πάσης καρδίας τῇ Ὑμετέρᾳ προσφιλεῖ Μακαριότητι διά τήν

ἱεράν ἐπίσκεψιν καί δι’ ὅσα ἐν τῇ φιλόφρονι προσαγορεύσει Αὐτῆς εὐηρεστήθη ἵνα ἀπευθύνῃ ρήματα τιμῆς καί στοργῆς πρός τό γεραρόν τοῦτο τῆς Ὀρθοδοξίας Κέντρον καί πρός τήνἡμῶν Μετριότητα τήν λαχοῦσαν ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτῆς προΐστασθαι αὐτοῦ, χαιρετίζομεν καί αὖθις ἐγκαρδίως μετά τῆς περί ἡμᾶς σεβασμίας Ἱεραρχίας τοῦ λοιποῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ Ὀρθοδόξου Πληρώματος τήν ἄφιξιν Ὑμῶν καί τῶν σεβασμίων καί ἐριτίμων συνοδῶν Ὑμῶν…»

Μετά τήν Θείαν Λειτουργίαν, τά προσφερθέντα δῶρα τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξίου ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας καί τά προσωπικά του πρός τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην Ἀθηναγόρα κατά τήν ἐπίσκεψιν αὐτήν ἦσαν ἐπίσης πολύ χαρακτηριστικά καί συμβολικά τῆς μυστηριακῆς καί εὐχαριστιακῆς κοινωνίας μεταξύ τῶν δύο Ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὁ Πατριάρχης Μόσχας Ἀλέξιος Α΄ προσέφερεν ὡς δῶρα ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας Ἅγιον Ποτήριον καί Δίσκον μέ Ἀστερίσκον καί λαβίδα «εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐν Χριστῷ κοινωνίας μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καί εἰς ἀνάμνησιν, ὡς εἶπεν ἡ Α. Μακαριότης τῆς κοινῆς ταύτης Λειτουργίας, μετά τῆς παρακλήσεως ὅπως «ὁσάκις λειτουργεῖτε δι’αὐτοῦ μνημονεύητε καί τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας καί ἡμῶν προσωπικῶς», ἐτόνισεν ὁ Μακαριώτατος Ἀλέξιος Α΄.

ὋΠαναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης προσέφερεν εἰς τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Μόσχας Μίτραν χρυσοκέντητον καί Ἀρχιερατικόν ἐγκόλπιον.

Ἐάν ἀναλύσει κανείς τό γεγονός αὐτό καθεαυτό τῆς ἐγκάρδιας καί ἀδελφικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Πατριάρχου Μόσχας Ἀλεξίου τοῦ Α΄ στήν Μητέρα Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως καί τό περιεχόμενο τῶν ὁμιλιῶν μέ τίς συγκεκριμένες ἀναφορές στα ἱστορικά γεγονότα τῆς παραχωρήσεως τοῦ Αὐτοκεφάλου καί τῆς Πατριαρχικῆς Ἀξίας στό Πατριαρχεῖο Μόσχας ἀπό τό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως εἶναι περιττή κάθε συζήτηση καί ὁπωσδήποτε ἀκατανόητη ἡ ἀμφισβήτηση τοῦ δικαιώματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νά παραχωρεῖ τό Αὐτοκέφαλον, μάλιστα ἀπό τήν Ἐκκλησία ἐκείνη, ἡ ὁποία εὐεργετήθηκε ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον ἀκριβῶς μέ τήν παραχώρηση τοῦ Αὐτοκεφάλου καί τῆς ἀπονομῆς τῆς Πατριαρχικῆς Ἀξίας, ὅπως ἐπιβεβαίωσε καί εὐχαρίστησε ὁ Πατριάρχης Μόσχας Ἀλέξιος ὁ Α’.

****

Γιατί ἀμφισβητεῖται τώρα το δικαίωμα αὐτό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐπειδή ἀφορᾶ σε μια ἄλλη Ἐκκλησία, την Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς καί δικαιοῦται τῆς ἴδιας ἀξίας καί τιμῆς;

Βέβαια ὑπάρχει τώρα μεγάλη διαφορά, τήν ὁποία λησμονεῖ ἡ Ἐκκλησία τῆς

Ρωσσίας. Καί διερωτᾶται κανείς: Ὅταν παραχώρησε τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τήν ἀνεξαρτησία καί τήν πλήρη Αὐτοκεφαλία στήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας καί ἀνύψωσε τήν Μητρόπολη Μόσχας σε Πατριαρχεῖο δέν ἐθυσίασεν ὅλο ἐκεῖνο τό τεράστιο μέρος τῆς δικαιοδοσίας του, πρός ὄφελος τῆς νέας Ἀδελφῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας; Σήμερα ὅμως δυστυχῶς τό Πατριαρχεῖο Ρωσσίας ὑπερηφανεύεται σκανδαλωδῶς καί καυχᾶται ὅτι ἀποτελεῖ τήν μεγαλύτερη Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐνῶ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον εἶναι τώρα μιά πολύ μικρή καί ἀσήμαντη Ἐκκλησία, καθώς ἰσχυρίζονται ὁρισμένοι. Πῶς μπορεῖ νά χαρακτηρισθῆ αὐτή ἡ ἀχαριστία καί ἡ ὑπεροψία δυνάμεως καί μεγέθους;

Γιά τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖο ἦταν τότε μιά αὐτονόητη θυσία ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. Το Πατριαρχεῖο Μόσχας ὅμως τώρα ἀγωνίζεται μέ κάθε μέσο νά διατηρήσει τήν ἐπικυριαρχία του καί στήν Οὐκρανία καί δέν διστάζει νά θέσει ὑπό ἀμφισβήτηση τό δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀκόμη καί γιά τήν παραχώρηση Αὐτοκεφάλου, δικαίωμα, τό ὁποῖο ἐφαρμόσθηκε πολλές φορές. ἀλλά καί γιά τήν Αὐτοκεφαλία τῆς ἴδιας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας.

Δέν διστάζει τό Πατριαρχεῖο Μόσχας ἀκόμη νά προχωρήσει σέ μιά τελείως παράλογη καί ἀπο κάθε πλευρᾶς ἀδικαιολόγητη πράξη, τήν διακοπή τῆς Μυστηριακῆς καί Εὐχαριστιακῆς Κοινωνίας μέ τήν Μητέρα του Ἐκκλησία, μέ το Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, τό ὁποῖο τό χαρακτηρίζει μάλιστα ὡς σχισματικό καί τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαῖο ὡς δημιουργό τοῦ σχίσματος, καί μάλιστα ὅτι τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο «ἔχει πάψει νά εἶναι Ἐκκλησία», διότι στηρίζει τούς «σχισματικούς», τούς ὁποίους ἀποκατέστησε χρησιμοποιῶντας τήν δυνατότητα τοῦ ἐκκλήτου;

Ἄν εἶναι δυνατόν! Μέ ποιό δικαίωμα καί ὡς ποιά Ἐκκλησιαστική Ἀρχή καί Αὐθεντία ἀποφαίνεται τό Πατριαρχεῖο Μόσχας, ὅτι τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο εἶναι σχισματικό; Μέ τήν ἀπόφασή του αὐτή τό Πατριαρχεῖο Μόσχας δυστυχῶς ἀπομακρύνθηκε αὐθαίρετα ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, τό συντονιστικόν Ὄργανο τῆς καθόλου Ὀρθοδοξίας, τό ὁποῖο βέβαια συνεχίζει νά διατηρεῖ τήν πλήρη εὐχαριστιακή Κοινωνία καί νά μνημονεύει καί τό ὄνομα τοῦ Πατριάρχου τῆς Μόσχας.

Δέν θέλω νά εἰσέλθω στόν πειρασμό τῆς λεπτομεροῦς ἀναλύσεως καί ἀνασκευῆς τῶν ἐπιχειρημάτων τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας καί τῶν ὀπαδῶν της. Δέν εἶναι δύσκολο καί ἔχει γίνει ἀπό πολλές πλευρές. Κυρίως ὅμως ἡ μακραίωνα καί διαχρονική ἱστορία τῆς Ὀρθοδοξίας καί τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν μέχρι σήμερα ἔχουν δώσει τήν ἀδιάψευστη ἀπάντηση. Κουραστήκαμε ὅμως νά ἀκοῦμε καί νά διαβάζομε δικαιολογίες ἀδικαιολόγητες, ἀνιστόρητες ἀπόψεις, διαστρεβλωμένες νομοκανονικές παραθέσεις καί ἑρμηνεῖες Ἐκκλησιαστικῶν

Κανόνων καί Διατάξεων, μέ κύριο καί μοναδικό σκοπό τόν ὑποβιβασμό καί τήν μείωση τοῦ κύρους καί τῆς ὀντότητας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τό ὁποῖο ποτέ δέν ἀποκαλοῦν κἄν «Οἰκουμενικό»

Εἶναι δυνατόν νά ἀρνηθεῖ κανείς τά συγκεκριμένα ἱστορικά γεγονότα, ὅτι ὅλες ἀνεξαιρέτως οἱ Ἀδελφές Ὀρθόδοξες Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες κατά τό διάστημα τῆς δευτέρας χιλιετίας πῆραν τήν Αὐτοκεφαλία των ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο; (Περιττεύει ἡ ἀπαρίθμηση τῶν Τόμων καί τῶν εὐχαριστηρίων ἀπαντήσεων). Παρόλα ταῦτα καί π.χ. ἐλησμόνησεν ὁ Αρχιεπίσκοπος Πρέσοβ καί Μητροπολίτης πάσης Τσεχίας καί Σλοβακίας κ. Ραστισλάβος, ὅτι ἡ Ἐκκλησία Τσεχίας Σλοβακίας ἔλαβε τήν Αὐτοκεφαλία της ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, μετά ἀπό αἴτησή της, τόν Αὔγουστο τοῦ 1998, ἐφόσον ἡ Αὐτοκεφαλία τήν ὁποία τῆς παραχώρησε ἀντικανονικά τό Πατριαρχεῖον Μόσχας τό1951 δέν ἀναγνωρίσθηκε ἀπό καμμιά ἄλλη Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία; Εἶναι πολύ χρήσιμο νά ἀναγνωσθεῖ καί πάλιν ἡ σχετική ἀλληλογραφία, στήν ὁποία διευκρινίζονται πλήρως οἱ ἀρμοδιότητες καί στήν ὁποία ἐκφράζεται καί ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Νέας Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Τσεχίας Σλοβακίας. Τό Πατριαρχεῖο Μόσχας ἔπραξε τό ἴδιο καί γιά τήν Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας. Τό 1949 προσπάθησε ἀντικανονικά νά παραχωρήσει δῆθεν τό Αὐτοκέφαλον στήν Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας καί δέν τό ἀναγνώρισε καμμιά ἄλλη Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία. Ἀπεναντίας πολλοί ἔγραψαν στόν Πατριάρχη Μόσχας νά διορθώσει τήν στάση του καί νά ἀναγνωρίσει τήν Πράξη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ 1924, ὅταν παραχώρησε στήν Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας τό Αὐτοκέφαλον.

Ἀλλά καί παλαιότερον, χωρίς νά θέλω νά ἀναφέρω λεπτομέρειες. Καί αὐτό ἔχει γίνει ἤδη ἀπό ἄλλους μέ πειστικό τρόπο. Ὅμως π.χ. ποῦ διέμεναν οἱ Πατριάρχες τῶν παλαίφατων Πατριαρχείων κατά τήν πρώτη χιλιετία ὅταν ἦσαν ἐμπερίστατα; Δέν διέμεναν στήν ἕδρα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στήν Κωνσταντινούπολη γιά νά βροῦν προστασία καί στήριξη; Δέν ἐκλεγόταν τότε καί οἱ Πατριάρχες των ἐκεῖ; Ἐκεῖ δέν ἐλάμβαναν συνοδικά τίς ἀποφάσεις των; Εἶναι δυνατόν να ἀγνοηθοῦν οἱ εἰρηνευτικές καί συντονιστικές, πρωτόβουλες δραστηριότητες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σέ διάφορα πανορθόδοξα προβλήματα, ἀλλά καί σέ προβλήματα ἐντός Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τά ὁποῖα δέν ἦταν δυνατόν νά λυθοῦν μόνον ἀπό τίς Ἐκκλησίες αὐτές, ὅπως εἶναι στήν ἐποχή μας στό Πατριαρχεῖο Βουλγαρίας, Ἱεροσολύμων, Κύπρου κλπ.; Δέν «ἀνέστησε» στήν κυριολεξία τῆς λέξεως τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον τήν καταργημένη μαρτυρική Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας, ἡ ὁποία σήμερα ζεῖ καί καρποφορεῖ μέ παραδειγματικό τρόπο; Ὅλη αὐτή ἡ προσφορά καί συντονιστική, εἰρηνευτική διακονία αἰώνων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γιά ὅλες τίς Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες ἦσαν ἀναγκαῖες καί ὠφέλιμες καί ἔγιναν, διότι τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον ἔχει τήν δυνατότητα

καί τό δικαίωμα, ἀλλά καί τήν θέληση νά βοηθήσει, ὅταν καί ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη. Γιά τόν λόγο αὐτό ἐτόνιζε καί ὁ πολύς Ἰωάννης Μέγεντορφ, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία «ἔχει ἀνάγκη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου», μ. ἄ. ὡς «ἕν κέντρον συμφωνίας» καί «συντονισμοῦ». Οἱ διαπιστώσεις τοῦ Μεγεντορφ πρίν ἀπό 40 χρόνια ἔχουν ἐπικαιρότητα καί σήμερον ὅταν τονίζει: «Κατά τά νῦν χαώδη ἔτη, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πρέπει ἀσφαλῶς νά κάμῃ χρῆσιν τῆς σοφῆς, ἀντικειμενικῆς καί αὐθεντικῆς ἀρχηγίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.» Ἐγνώρίζε βέβαια ὁ Μέγεντορφ ὅτι ὁρισμένοι ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἐνεργεῖ ὡς ὁ Πάπας τῆς Ὀρθοδοξίας. Γιά τό λόγο αὐτό τονίζει, ὅτι «Δημοσιογράφοι (βέβαια σήμερα δέν εἶναι μόνον οἱ δημοσιογράφοι) κακῶς ἤ ἐλλειπῶς πληροφορούμενοι, συχνάκις ταυτίζουν τήν θέσιν τοῦ ΟἰκουμενικοῦΠατριάρχου μέ ἐκείνην τοῦ Πάπα εἰς τόν Ρωμαιοκαθολικισμόν, τοῦθ’ ὅπερ εἶναι ἐκτός πάσης ἐννοίας.» (The orthodox Church, Syosset, N.Y. vol. 14, no 4, April 1978, p.4). Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης οὔτε εἶναι, οὔτε θέλει, οὔτε πρέπει νά εἶναι ὁ Πάπας τῆς Ὀρθοδοξίας. (Πρβλ. Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδου, Μητρ. Μύρων μετέπειτα Ἐφέσου, Πρωτεῖον, Πρεσβεῖα τιμῆς καί εὐθύνη διακονίας εἰς τό σύστημα καί τήν ζωήν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, Ἐπιστ. Ἐπετηρίδα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, τόμ. 26 1981, 7-29). Τά περί τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δημιουργηθέντα ἐμπόδια καί οἱ ἐκκλησιαστικοπολιτικές τροχοπέδες πρός ὑπονόμευση καί ὑποβιβασμό τοῦ ΟἰκουμενικοΠατριαρχείου μέ ἀπαίτηση ἀναβολῆς ἤ μᾶλλον καί ματαίωση τῆς Συνόδου ἀπό τά τέσσερα Πατριαρχεῖα εἶναι ἀκόμα νωπά!

Αὐτό ὅμως πού μᾶς ἐκπλήσσει καί μᾶς προξενεῖ ψυχική ὀδύνη εἶναι τό ἐπίπεδο τῆς πολεμικῆς κατά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί οἱ σκανδαλώδεις προσβολές κατά τοῦ προσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου! (Δέν θέλω νά τίς ἐπαναλάβω...). ‘Υπερβολική καί ἀνυπόφορη εἶναι ἐπίσης ἡ τρομερή ὑπεροψία τῆς εὐσεβείας καί ὁ διατυμπανισμός τῆς πλήρους τηρήσεως τῶν Κανόνων καί τῶν πνευματικῶν Ἀρχῶν. (Παρεμπιπτόντως διερωτῶμαι στό πλαίσιο τῆς τηρήσεως τῆς Τάξεως καί τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, τί πρόκειται τελικά νά γίνει μέ τόν ἱερό Ναό τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στήν Βουδαπέστη, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τόν ὁποῖον ἔκτισαν Ἕλληνες μεγάλοι εὐεργέτες καί ὁ ὁποῖος μέχρι σήμερα τελεῖ ὑπό κατοχήν στήν δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας; Ποιές σκέψεις δημιουργήθησαν στόν ἴδιο τόν Σεβασμ. Μητροπολίτη Ἱλαρίωνα, ὅταν ἦταν ἐπίσκοπος Αὐστρίας καί Οὐγγαρίας, ἀλλά καί στόν κάποτε ἐπισκέπτη καί προσκυνητή τοῦ Ἱ. Ναοῦ αὐτοῦ στήν Βουδαπέστη Πρόεδρο τῆς Ρωσσίας κ. Πούτιν, ὅταν εἰσερχόμενοι στόν Ἱ. Ναό ἀνάγνωσαν στήν εἴσοδό του τά ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων Εὐργετῶν;) Ἀδικαιολόγητος καί μή ἀνταποκρινόμενος στό πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ καί τῆς Ὀρθοδοξίας εἶναι καί ὁ ἀπροκάλυπτος καί συνεχής παλαιόθεν ὑπερτονισμός τῆς δυνάμεως καί τοῦ μεγέθους τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας

με ἀριθμούς πιστῶν, Μονῶν καί Ἐνοριῶν, συνοδευόμενος μέ συνεχεῖς καί αὐθάδεις ἀπειλές καί μάλιστα ὄχι μόνον ἀπό ἐκκλησιαστικούς παράγοντες, ἀλλά καί πάλι ἀπροκάλυπτα καί ἀπό πολιτικές Ἀρχές καί ἐξουσίες ἀνωτέρων καί ἀνωτάτων πολιτικῶν παραγόντων.

Τά ἀκούραστα καί πολλαπλά ταξίδια τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Βολοκολάμσκ Ἰλαρίωνος γιά «ἀντικειμενική» πληροφόρηση ὅλων τῶν Ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί οἱ πάμπολλες συνεντεύξεις καί πληθωρικές δηλώσεις του προδίδουν ἀμηχανία καί ἀποδοχή καί συνειδητοποίηση, ὅτι ἡ πείσμονα ἀπόρριψη τοῦ δικαιώματος τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας νά ἀποκτήσει καί ἐκείνη δικαιωματικά τήν Αὐτοκεφαλία καί τῆς ἐλευθερία της δέν εἶναι ὀρθή, οὔτε καί πειστική. Τά χρησιμοποιούμενα ἐπιχείρήματα δέν βασίζονται ὁπωσδήποτε οὔτε στήν πνευματικότητα, οὔτε στήν Ἐκκλησιολογία, οὔτε καί στήν νομοκανονική Βάση καί Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας διαχρονικά ἀπό τήν ἐποχή τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Ἰλαρίων δέν ἐδίστασε μάλιστα νά ζητήσει κατεπειγόντως εἰδική ἀκρόαση καί ἀπό τόν Πάπα Ρώμης Φραγκῖσκο, γιά νά τόν «ἐνημερώσει» καί γιά νά δικαιολογήσει τήν ἀδικαιολόγητη στάση τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας! Ἡ διγλωσσία τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἰλαρίωνα εἶναι προφανής, ἀλλά ἀπαράδεκτη καί ἐπιζήμια γιά τήν Ὀρθοδοξία καί τελικά καί γιά τήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας. Συνεχῶς πηγαίνει στό Βατικανό καί ἀπαιτεῖ καί προσωπικές συναντήσεις μέ τόν Πάπα, τοῦ δωρίζει ἱερά Λείψανα Ἁγίου τῆς Ἐκκλησίας του, δίδει μουσικά Κοντσέρτα στό Βατικανό, τονίζει μαζί μέ τόν Μακαρ. Πατριάρχη Κύριλλο στό Κοινό Ἀνακοινωθέν τῆς Συναντήσεως Πάπα καί Πατριάρχη στήν Ἀβάνα τῆς Κούβας (12-2-2016), ὅτι μέ τούς Ρωμαιοκαθολικούς «δέν εἴμαστε ἀντίπαλοι ἀλλά ἀδελφοί» καί, ὅπως τονίζεται στό ἴδιο Ἀνακοινωθέν, ὅτι. Διότι πρέπει

Ἀπό τό ἄλλο προσπαθεῖ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰλαρίων νά μειώσει τήν ἀξιοπρέπεια καί ἀξιοπιστία τῶν Οὐνιτῶν, καί νά τούς παρουσιάσει ὡς ἐπικίνδυνους γιά τήν Ὀρθοδοξία, ἰσχυριζόμενος, ὅτι οἱ Οὐνῖτες ἐνδιαφέρονται γιά τήν Αὐτοκεφαλία , «γιατί ἐπιδιώκουν τήν ἀποδυνάμωση τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, πιέζοντας κατ΄ αὐτό τόν τρόπο τούς Ὀρθοδόξους νά ἀσπαστοῦν τήν Οὐνία» (Romfea 27 Ἰουνίου 2018) καί ἀκόμη ὅτι: «Πίσω ἀπό τήν προσπάθεια δημιουργίας τῆς λεγομένης «ἐνιαίας τοπικῆς ἐκκλησίας» στήν Οὐκρανία κρύβεται ἀκόμη μιά ἄλλη ἀπειλή. Καά τόσο οἱ ὑπέρμαχοι αὐτοῦ τοῦ σχεδίου, ὅσο καί οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Οὐκρανικῆς Ἑλληνοκαθολικῆς (Οὐνιτικῆς) Ἐκκλησίας ἀρχίζουν νά ὁμιλοῦν συνένωση τῶν Ὀρθοδόξων τῆς Οὐκρανίας καί ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ συνένωσή τους μέ τήν Ἑλληνοκαθολική οὐνία.

Δέν πρέπει να ὑποτιμήσουμε τήν ἐπίδραση τῆς Ἑλληνοκαθολικῆς (Οὐνιτικῆς)

Ἐκκλησίας στήν κατάσταση τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν Οὐκρανία, παρά τόν κρυφό χαρακτήρα της.... Ὅλοι ὅσοι ἀνέλαβαν τήν πρωτοβουλία ὑποβολῆς τοῦ ἐν λόγῳ αἰτήματος εἶναι γνωστοί καί περισσότεροι ἐξ αὐτῶν εἶναι οὐνίτες..» (Romfea, 25 Ἰανουαρίου 2018). Καί ἀλλοῦ ἰσχυριζόταν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰλαρίων: «Γιά τούς οὐνῖτες ἡ ἑνοποίηση τῶν σχισματικῶν καί ἡ ἀπόκτηση ἀπό αὐτούς τῆς κανονικῆς ὑποστάσεως στήν Ὀρθοδοξία εἶναι ἕνα ἀπό τά σχέδια ὑποταγῆς τῆς Ὀρθοδοξίας στή Ρώμη.

Τό πρῶτο αἴτημα τοῦ Κοινοβουλίου τῆς Οὐκρανίας πρός τόν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο τό 2016 εἶχε πρωτεργάτες τούς βουλευτές, πλειοψηφία τῶν ὁποίων ἦταν οἱ οὐνῖτες.

Τό παρόν ἐγχείρημα ἐπίσης ὑλοποιεῖται μέ ἐνεργό ὑποστήριξη τῶν ἀξιωματούχων τοῦ κράτους καί βουλευτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν στήν οὐνιτική Ἐκκλησία..... Μήπως θέλουν και οἱ οὐνῖτες τό αὐτοκέφαλο; Ὄχι, θέλουν τούς Ὀρθοδόξους νά ἐπανενταχθοῦν στούς κόλπους τής Ρώμης (!)». (Romfea30 Ἀπριλίου 2018).

Αὐτά καί ἄλλα πολλά διαδίδει ὁ Σεβασμιώτατος, νομίζοντας ὅτι θά κερδίσει ὀπαδούς καί ἀντιπάλους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ποιόν ὠφελεῖ ὅμως αὐτή ἡ κινδυνολογία τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Ἰλαρίωνος κατά τῶν Οὐνιτῶν καί τελικά καί κατά τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία δῆθεν σκοπεύει νά ὑποτάξει τήν Ὀρθοδοξία; Γιατί αὐτή ἡ ἀδόκιμη ἐπανάληψη παλαιοτέρων ἰσχυρισμῶν τῆς ἐποχῆς τῶν ἐχθροπραξιῶν καί τῆς πολεμικῆς; Ποιούς ἐπιθυμει νά ἐντυπωσιάσει καί νά δημιουργήσει αἰσθήματα ἀγῶνος καί ἀμύνης γιά τήν ὑπεράσπιση καί προστασία τῆς Ὀρθοδοξίας, ἡ ὁποία δῆθεν κινδυνεύει ἄμεσα ἀπό τόν Καθολικισμό; Προωθοῦνται μέ αὐτήν τήν κινδυνολογία οἱ ἀγαθές σχέσεις μεταξύ τῆς Ὀρθοδόξου καί τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας γιά τό ἱερόν αἴτημα τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ἤ ἡ δημιουργία μιᾶς διμεροῦς «Συμμαχίας» μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, τήν ὁποία κατά τῶν Προτεσταντῶν ἐπιδιώκει καί διακηρύσσει παντοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Ἰλαρίων; Προξενεῖ ἄλγος αὐτή ἡ φτηνή ἐπιχειρηματολογία σέ ὅλους ὅσους ἀγωνίζονται γιά τήν πραγματοποίηση τῆς ἐπιθυμίας τοῦ Χριστοῦ «ἵνα πάντες ἕν ὦσιν». Αὐτά καί ἄλλες πρωτοβουλίες καί παρεμβάσεις του, καταστρατηγοῦν καί τόν ἐπίσημο δύσκολο Θεολογικό Διάλογο τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν μας, στόν ὁποῖο εἶναι (ἦταν;) μέλος ὡς ἕνας Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας του.

Τά εἶπε αὐτά ὅλα ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Ἰλαρίων καί στόν Πάπα Ρώμης Φραγκῖσκο κατά τήν τελευταία προσωπική των συνάντηση; Ἀναφέρει τόν «κίνδυνο» αὐτό ἀπό τήν Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία εἰς βάρος τῆς Ὀρθοδόξου καί στήν Καθολική Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Φριβούργου τῆς

Ἑλβετίας, στήν ὁποία ὑπέβαλε Διατριβή καί ἔγινε Ὑφηγητής (2005) καί τιτουλάριος καθηγητής (2011); (Γεγονός, τό ὁποῖο θεωρῶ πολύ θετικό, ὅμως μέ εἰλικρινεῖς συνέπειες).

****

Μετά ἀπό ὅλα αὐτά ἐπιθυμῶ να τονίσω, ὅτι καλῶς το Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον καί ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἀνταποκρινόμενος στην ἐπιθυμία καί κατεπανάληψη αἴτηση τῆς Οὐκρανικῆς Ὀρθοδοξίας τόσον προς το Πατριαρχεῖον Μόσχας ὅσον καί προς το Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον, ἀποφάσισεν ὡς ἁρμόδια Ἐκκλησιαστική Ἀρχή για την παραχώρηση τῆς ἐλευθερίας καί τῆς Αὐτοκεφαλίας στην Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας. Ὄχι προς ἰδιο συμφέρον, ἐφόσον μετά την χειραφέτηση καί την παραχώρηση τοῦ Αὐτοκεφάλου θα ὑπάρξει πλήρης διοικητική καί ἐκκλησιαστική ἀνεξαρτησία, ὅπως καί σε ὅλες τις Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες, δηλ. χωρίς να ἀναμυγνύεται αὐθαίρετα στα ἐσωτερικά προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς. Αὐτό δεν εἶναι Παπισμός εἶναι ὑπεύθυνη καί χρήσιμη διακονία. Καί ὡς ποιά ἐκκλησιαστική Αὐθεντία δηλώνει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰλαρίων ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἡ νέα Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Οὐκρανίας θά εἶναι ὁπωσδήποτε σχισματική; Διότι ἀμφισβητεῖ τό δικαίωμα τοῦ ἐκκλήτου καί ὡς ἐκ τούτου καί διότι τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖον κατόπιν ἐκκλήσεως τῶν ἀπό τήν Μόσχα καταδικασθέντων ἦρε τήν καταδίκην; Το «ἔκκλητο», διαπιστώνει καί ὁ π. Γεώργιος Τσέτσης σέ ἄλλη περίπτωση, οὔτε Φαναριωτικῆς ἐμπνεύσεως «κατασκεύασμα» εἶναι, οὔτε δέ ἀσκεῖται προκειμένου νά προβληθεῖ τό γόητρο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί ἐπεκταθοῦν τά «λεγόμενα κυριαρχικά του δικαιώματα». Τό «ἔκκλητο» εἶναι ἕνα θεσμικό προνόμιο, τό ὁποῖο παρεχώρησε στήν Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἡ Δ΄ Οἰκουμενκή Σύνοδος (451), μέ τούς 9ον καί 17ο κανόνας της, προκειμένου ἡ Πρώτη τῆς Ορθοδοξίας Καθέδρα νά ἀποφαίνεται τελεσίδικα ὁσάκις ἀναφύονται διαφορές μεταξύ Ἐπισκόπων καί τῆς προϊσταμένης ἐκκλησιαστικῆς τους Ἀρχῆς (τήν ἐποχή ἐκείνη τῶν Ἐξάρχων καί τῶν Μητροπολιτῶν), καί νά ρυθμίζει ἔκτακτες ἀνάγκες καί καταστάσεις. Καθώς ἀποφαίνεται ὁ σχολιαστής τῶν Ἱ. Κανόνων Ματθαῖος Βλάσταρις, «τῷ Κωνσταντινουπόλεως προέδρῳ, ἔξεστι καί τάς ἐν τοῖς ἄλλοις θρόνοις γινομένας ἀμφισβητήσεις ἐπιτηρείν καί διορθοῦσθαι καί πέρας ἐπιτιθέναι ταῖς κρίσεσιν». (βλ. Ράλλη Ποτλή, Σύνταγμα, Τόμος Στ΄, σελ. 429). Καί ὁ Ἀριστηνός ἑρμηνεύων τον 9ο Κανόνα τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου διαπιστώνει: «Ἀλλά καί ἐπίσκοπος ἤ κληρικός, ἤ κατά μητροπολίτου ἔχει τινά ὑπόθεσιν, ἤ παρά τῷ ἐξάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἤτοι τῷ πατριάρχῃ, ὑφ’ ὅν τελοῦσιν οἱ τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων μητροπολῖται, δικάζεσθαι, ἤ παρά τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ προοίμιον οὐδενί τῶν ἄλλων πατριαρχῶν ἐδόθη, οὔτε ἀπό τῶν κανόνων, οὔτε ἀπό τῶν νόμων, τό δικάζεσθαι μητροπολίτην τελοῦντα ὑφ’ ἕτερον πατριάρχην παρά

πατριάρχῃ ἑτέρῳ, εἰ μή μόνῳ τῷ Κωνσταντινουπόλεως.» (Ράλλη-Ποτλή, Σύνταγμα... Τόμος Β΄, σελ.240). Γιά τά δικαιώματα αὐτά ἀνάφερε ὁ γνωστός καθηγητής Ἰωάνης Μέγεντορφ τά ἑξῆς: «Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἔχει τό δικαίωμα τῶν πρωτοβουλιῶν, τό ὁποῖον τοῦ ἀναγνωρίζουν καί οἱ ἄλλοι Πατριάρχες γιά τά κοινά θέματα. Ἡ Δ΄ Οἰκουμενική Σύνοδος παρεχώρησε στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τό ἐξαιρετικό δικαίωμα (Κανών 17) νά δέχεται καί ἐκκλήσεις γιά περιπτώσεις πού ἔχουν δικασθῆ στίς διάφορες τοπικές Ἐκκλησίες». (J. Mayendorf, Die OrthodoxeKirche gestern und heute, Salzburg 1963, 165) Καί ὁ ρωμαιοκαθολικός θεολόγος Carl Joseph von Hefele, ὁ ὁποῖος συνέγραψε την μνημειώδη Ἱστορία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, διαπιστώνει, ὅτι «οἱ Κανόνες 9 καί 17 τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οἱ ὁποῖοι παραχωροῦν στόν ἐπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως τελείως ἰδιαίτερα δικαιώματα, πρέπει νά θεωροῦνται ὡς εἰσαγωγή καί προετοιμασία καί γιά τόν 28ο Κανόνα. Οἱ Κανόνες αὐτοί γίνονται κατανοητοί, ἐφ’ ὅσον εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ Ἐνδημοῦσα Σύνοδος στήν Κωνσταντινούπολη ἀποτελοῦσε ἤδη στήν πράξη πρό πολλοῦ μία δικαστική Ἀρχή, ἡ ὁποία ἐκδίκαζε ὑποθέσεις καί ἐπισκόπων καί ἐκτός τῆς δικαιοδοσίας τῶν Ἐξάρχων των». (Carl Josef Hefele, Conciliengeschichte nach den Quellen bearbeitet, Bd II, Freiburg in Br. 1875, 535.)

Για τον ρόλο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στην καθόλου Ὀρθοδοξίαἴδε: Grigorios Larentzakis, Das Ökumenische Patriarchat von Konstantinopel. Seine gesamtorthodoxen Aufgaben, Kathpress Sonderpublikation Nr. 2/2007. Τοῦ ἰδίου, Die Strukturen der Orthodoxen Kirche und das Ökumenische Patriarchat von Konstantinopel. Seine gesamtorthodoxen Aufgaben, in: Una Sancta 2008, 207-224.

Καί κάτι για τους Οὐνῖτες τῆς Οὐκρανίας: Ἐδῶ θέλω να ἐπαναλάβω καίτην εὐχήν μου ὅπως την εἶχα διατυπώσει καί παλαιότερα ὅτι θά ἦτανπράγματι ἕνα τεράστιο οἰκουμενικό βῆμα καί θα ἀποδείκνυε καί τόλμη τοῦΠάπα Ρώμης Φραγκίσκουγια μια δυναμική προώθηση καί οὐσιαστικήπρόοδο τοῦ οἰκουμενικοῦ αἰτήματος προς ἀποκατάσταση τῆς πλήρουςἐκκλησιαστικῆς Κοινωνίας, ἐάν ἐχειραφετοῦντο καί οἱ «Ἕλληνο-καθολικοί», δηλ. οἱ Οὐνῖτες τῆς Οὐκρανίας, ὅπως ἄλλωστε τό ἔχουνζητήσει οἱ ἴδιοι καί παλαιότερον γραπτῶς ἀπό το Βατικανόν, καί ὅλοι μαζίμε την ἀνατολική πνευματικότητα καί παράδοση καί ἀποτελοῦσανπράγματι την μία καί ἑνιαία Αὐτοκέφαλη Ἀδελφή Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆςΟὐκρανίας. Τό γεγονός αὐτό θά ἀποτελοῦσε τεράστιον ἱστορικό γεγονός. Γιατί ὄχι;

Πρός τό παρόν θά ἦτο ἐπίσης εὐχῆς ἔργον, ἐάν τό Πατριαρχεῖον Μόσχας συναινοῦσε γιά τήν Αὐτοκεφαλία τῆς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας καί μέ σύμφωνο γνώμη ἀποδεχόταν τήν πράξη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς παραχωρήσεως τῆς Αὐτοκεφαλίας αὐτῆς μέ τήν ἔκδοση τοῦ σχετικοῦ Τόμου, ὅπως ἔπραξε καί

παλαιότερα γιά τήν δική του Αὐτοκεφαλία. Θά ἦταν ἐπίσης εὐχῆς ἔργον νά ἐνθαρρυνθοῦν καί οἱ Ἀρχιερεῖς ὑπό τόν Μητροπολίτην Ὀνούφριον γιά νά στηριχθεῖ καί ἐκεῖνος ἐλεύθερος γιά νά μπορέσουν ὅλοι μαζί ἀπό κοινοῦ συνεργαζόμενοι μέ ὁλόκληρη τήν Ἱεραρχία τῆς Οὐκρανίας νά ὁριμάσει ἡ σκέψη καί ἡ πεποίθηση τῆς δημιουργίας μιᾶς Οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μέ τόν σχετικό Τόμο καί κατόπιν μέ τήν εὐλογία καί ἐπιδοκιμασία ὁλοκλήρου τῆς Ὀρθοδοξίας γιά νά ἀποτελέσουν πράγματι μία ἐνιαία, ἐλεύθερη, ἀνεξάρτητη διοικητικά Αὐτοκέφαλη Ἀδελφή Ἐκκλησία, ὅπως ἄλλωστε τό εἶχαν ζητήσει καί οἱ ἴδιοι παλαιότερα γραπτῶς. Χαρά μετά χαιρόντων. Ὄχι 14, ἀλλά 15 Αὐτοκέφαλες Ὀρθόδοξες Ἀδελφές Ἐκκλησίες σέ πλήρη ἐκκλησιαστική καί μυστηριακή Κοινωνία καί πλήρη ἑνότητα στήν αὐτή πίστη. Ὁ Τόμος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δέν διεκδικεῖ, ἀλλά διακονεῖ. Τό κέρδος καί ἡ ὑπόληψη γιά τήν καθόλου Ὀρθοδοξία ὅτι δύναται νά ἐπιλύει καί τά δυσκολώτερα τῶν προβλημάτων της, ἀλλά καί γιά τήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας θά ἦσαν ἀνυπολόγιστα, διότι θεμέλιο καί βάση τῆς θετικῆς αὐτῆς ἐξελίξεως θά ἦταν ἡ ἀγάπη, ἡ κατανόηση καί ἡ ἀδελφωσύνη καί ὄχι οἱ ἀπαιτήσεις ἐπικυριαρχίας καί κατοχυρώσεως δυνάμεως.

Ἡ ἐπαναφορά στήν μνήμη ὅλων, ἀσφαλῶς καί στό Πατριαρχεῖο Μόσχας, ὅσων ἐλέχθησαν καί ἔγιναν κατά τήν ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου Μόσχας Ἀλεξίου τοῦ Α΄ τά Χριστούγεννα τοῦ1960 στήν Κωνσταντινούπολη, τήν ἕδρα τῆς Μητρός Ἐκκλησίας, καί ἡ προσφορά τοῦ δώρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη Ἀθηναγόρα, τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου καί τοῦ Δίσκου πρός συμβολική ἔκφραση τῆς μυστηριακῆς καί τῆς εὐχαριστιακῆς Κοινωνίας τῶν δύο Ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, θά ἄνοιγε καί πάλι τόν δρόμο πρός καταλλαγή καί ἑνότητα στούς κόλπους τῆς Καθόλου Ὀρθοδοξίας, πρός ἀποκατάσταση τῆς ἐκκλησιαστικῆς καί μυστηριακῆς ἑνότητος καί πρός Δόξαν Θεοῦ.Τά ἀδύνατα παρά ἀνθρώποις δυνατά ἐστί παρά τῷ Θεῷ. Ἐλπίδα καί εὐχή μας.